

Kissing sefer Torah with a siddur

Q

Is one allowed to use a *siddur* to kiss a *sefer Torah* as it passes by, or is using it in a manner other than for its intended purpose considered disrespectful?

3. מגן אברהם אורח חיים

סימן קנד ס"ק יד

... ובמגילה אמרינן דמותר להניח התיבה תוך החלון לסתום אותו שלא תכנס הטומאה בבית הכנסת, ואע"ג דהוי תשמיש של חול, וצ"ל כיון שאין משתמש בו כלום דמה לי שמונח כאן או כאן, וכתבו התוס' בב"ב דף כ' כיון דלא מבטיל ליה להיות שם לעולם שרי: ובמ"ז ב"ד כתוב דאסור ליקח ספר ולהניחו תחת ספר אחר כדי להגביהו שיהא נוח לו לראות לעיין בתוכו, אא"כ מונח הספר כבר אז מותר להניח השני על גביו עכ"ל, וממ"ש לעיל משמע דשרי, וכל שכן כשעושה ללמוד ממנו וכמ"ש סי' שמי"ז ס"ז...

4. משנה ברורה סימן קנד ס"ק לא

אסור להשתמש בספר להנאתו כגון להגן בפני החמה או כדי שלא יראה חבירו מה שעושה. ולהניח ספר אחר תחת ספר שלומד בו כדי להגביהו יש להתיר ואם מונח ספר אחד לכוי"ע מותר להניח ספר אחר עליו [ח"א] וכשהשמש זורחת על הספר שלומד בו יש להקל במקום הדחק להגן בספר אחר להיות לצל כיון שאינו עושה להנאתו.

5. שערי אפרים שער ד' סעי' ג'

העולה לתורה... ונוהגין שהעולה לוקח הטלית או המעיל של הסי"ת ומעבירו על מקצת העמוד במקום שיש לו לקרות, ונושק הטלית או המעיל והוא מנהג וותיקן...

1. ט"ז יורה דעה ס"י רפב ס"ק יג

נראה לי דאזתן אנשים שנוהגים בשעת לימודם בספר ורוצה להגביה הספר שלומד, פושט ידו ולוקח ספר אחר ומניח תחת זה שלומד, דאיסורא איכא משום בזיון, וגרע טפי ממניח הספר על ברכיו דסעיף ז', כי בזה מבזה הספר להיות לתשמיש מה שיוכל לעשות בע"ז או באבן. ולכאורה היה נראה להביא ראיה להתיר ממ"ש בטור וש"ע בא"ח בסי' שמי"ז, דמותר להניח בשבת ספר אחד מכאן וספר אחד מכאן וספר אחד על גביהו, ולא חשיב אוהל כיון שא"צ לאויר שתחתיו עכ"ל. נ"ל, דהתם מיירי שצריך לכל הג' ספרים וללמוד מכולן שיהיו מוכנים לפניו, וקמ"ל דלית בה משום אוהל, משא"כ כאן דמעשה ע"ז בעלמא שימש בספר והוי בזיון גדול כל שהוא מביאו ממקום למקום אפילו בשלחן אחד, אם לא שהספר התחתון מונח כבר, ודאי שרי להניח השני עליו.

2. תלמוד בבלי מסכת

מגילה דף כו עמוד ב

ההוא בי כנישתא דיהודאי רומאי דהוה פתיח לההוא אידרונא, דהוה מחית ביה מת, והוו בעו כהני למיעל לצלויי התם. אתו אמרו ליה לרבא, אמר להו: דלו תיבותא, אותבוה, דהוה ליה כלי עץ העשוי לנחת, וכלי עץ העשוי לנחת - אינו מקבל טומאה, וחוצץ בפני הטומאה. אמרו ליה רבנן לרבא: והא זמנין דמטלטלי ליה כי מנח ספר תורה עלויה, והוה ליה מיטלטלא מלא וריקס! - אי הכי לא אפשר.

רש"י שם

בי כנישתא דרומאי - אנשי ישראל באו מרומי למחוזא, ונתיישבו שם, ועשו להם בית הכנסת. אידרונא - חדר שמשמין בו מת, והיה מונח בו מת עד שלא נקבר.

מחית - כמו מונח כדמתרגמינן ותנח בגדו אצלח ואחיתתיה (בראשית לט).

בעו כהני למיעל ולצלויי - בההוא כנישתא אין יכולין ליכנס מפני הטומאה הנכנסת בבית הכנסת דרך הפתח מבית לבית, דהכי תנן במסכת אהלות (פרק ג' משנה ז).

דלו תיבותא - הגביהו הארון ממקומו.

כלי עץ העשוי לנחת - במקום אחד אינו מקבל טומאה, דאיתקש כלי עץ לשק לענין טומאה, דכתיב "וכל כלי עץ או בגד או עור או שק" (ויקרא יא) מה שק המיטלטל אף כלי עץ המיטלטל - כל דבר המקבל טומאה אינו חוצץ בפני הטומאה.